

**15 augustus
2017**

**Onderzoek: Formatie:
medisch-ethische kwesties**

Over het EenVandaag Opiniepanel

Het EenVandaag Opiniepanel bestaat uit ruim 50.000 mensen. Zij beantwoorden vragenlijsten op basis van een online onderzoek. De uitslag van de peilingen onder het EenVandaag Opiniepanel zijn na weging representatief voor zes variabelen, namelijk leeftijd, geslacht, opleiding, burgerlijke staat, spreiding over het land en politieke voorkeur gemeten naar de laatste Tweede Kamerverkiezingen. Panelleden krijgen ongeveer één keer per week een uitnodiging om aan een peiling mee te doen. Op de meeste onderzoeken respondeert 50 tot 60 procent van de panelleden.

Verantwoording

Over het onderzoek

Aan het onderzoek deden 15.000 leden van het EenVandaag Opiniepanel mee, waaronder 1500 D66-stemmers en 500 CU-stemmers. Het onderzoek is gehouden op 15 augustus 2017.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met onderzoeker Petra Klapwijk, petra.klapwijk@eenvandaag.nl

1. Samenvatting

Medisch-ethisch compromis doet pijn bij D66 en CU achterban

Meerderheid wil wel nieuw kabinet

Het compromis over medisch-ethische kwesties dat vandaag uitlekte uit de kabinetsformatie doet pijn bij de kiezers van D66 en de ChristenUnie. Toch zijn ze bereid om dit te accepteren als dit de vorming van een nieuw kabinet mogelijk maakt. Dat blijkt uit onderzoek van EenVandaag onder 15.000 mensen. Het Algemeen Dagblad meldde vandaag dat er een voorlopig akkoord zou zijn.

Bittere pil voor D66-kiezers

Dat er geen hulp bij zelfdoding komt bij voltooid leven ligt gevoelig bij de D66-kiezers. De helft (49%) vindt dit niet acceptabel. Voor hen was verruiming van de euthanasiewetgeving juist een belangrijke reden om op D66 te stemmen. De andere helft vindt het wel acceptabel. (44%). Zij menen dat de vorming van een kabinet nu belangrijker is en hopen dat de tijd over vier jaar wel rijp is om de wetgeving te verruimen. De achterban van de ChristenUnie is blij dat dit hete hangijzer doorgeschoven wordt, 92 procent vindt dit acceptabel.

Embryo-onderzoek gevoelig bij CU-stemmers

Veel ChristenUnie-stemmers hebben juist moeite met de verruiming van de mogelijkheden van onderzoek naar embryo's, zoals stamcelonderzoek en embryoselectie om het risico op ernstige ziektes te verkleinen. Ruim een

derde (36%) vindt dit niet kunnen. Vier van de tien (44%) vinden het wel acceptabel om een kabinet met hun eigen partij mogelijk te maken.

Eerlijk delen?

D66-stemmers zijn wel blij met de mogelijkheden voor extra embryo-onderzoek (89%). Wel hebben zij het gevoel dat de ChristenUnie meer uit de onderhandelingen heeft gesleept omdat ze voltooid leven zwaarder vinden wegen. Bij de ChristenUnie heeft de grootste groep van de achterban juist het gevoel dat er eerlijk uitgeruild is.

Meerderheid wil in dit kabinet

Ondanks de concessies die beide partijen moeten doen staat de meerderheid van de kiezers van beide partijen wel in meerderheid achter de vorming van een nieuw kabinet. Van de ChristenUnie-kiezers vindt 76 procent het belangrijker dat dit kabinet er komt dan hier nu een breekpunt van te maken. Onder de D66-stemmers is dat 65 procent.

2. Vragenlijst en uitslagen

Vindt u het wel of niet acceptabel als er nu een kabinet van VVD, CDA, D66 en ChristenUnie komt?

Wel acceptabel (54%)

Niet acceptabel (37%)

Weet niet / Geen mening (9%)

Van de achterban van de formerende partijen vindt ...% dit acceptabel:
VVD (88%), CDA (84%), D66 (75%), CU (84%).

Euthanasie is een heet hangijzer in de formatie van het kabinet Rutte III. In het akkoord dat er nu ligt zou staan dat een volgend kabinet de regels niet verder zal verruimen. Ouderen die hun leven voltooid vinden krijgen voorlopig niet de mogelijkheid tot hulp bij zelfdoding.

Vindt u het wel of niet acceptabel dat er een kabinet van VVD, CDA, D66 en ChristenUnie komt dat de mogelijkheden op het gebied van euthanasie niet verder zal verruimen?

Wel acceptabel (43%)

Niet acceptabel (50%)

Weet niet / Geen mening (7%)

De formerende partijen zouden ook een overeenkomst hebben over meer onderzoek naar embryo's. De huidige zogenaamde Embryowet zou worden opgerekt. Er mag meer onderzoek gedaan worden naar stamcellen om erfelijke ziektes te voorkomen. Ook zou er meer ruimte voor embryoselectie komen om de risico's op zeer ernstige erfelijke ziektes te verkleinen.

Vindt u het wel of niet acceptabel dat er een kabinet van VVD, CDA, D66 en ChristenUnie komt dat meer onderzoek naar embryo's op deze manier mogelijk maakt?

Wel acceptabel (69%)

Niet acceptabel (21%)

Weet niet / Geen mening (10%)

D66 en de ChristenUnie staan in hun verkiezingsprogramma's op medisch-ethische thema's lijnrecht tegenover elkaar. Zij zouden nu een compromis gesloten hebben om een nieuw kabinet mogelijk te maken: een volgend kabinet zal geen voorstellen doen om de regels rond hulp bij zelfdoding voor ouderen die hun leven voltooid vinden te verruimen en de mogelijkheden voor meer onderzoek naar embryo's worden verruimd.

Als u kijkt naar het compromis dat nu gesloten zou zijn, welke partij heeft dan volgens u het meeste binnen gehaald: D66 of de ChristenUnie of allebei even veel?

D66 (13%)

ChristenUnie (37%)

Allebei even veel (30%)

Weet niet / Geen mening (18%)

Als u kijkt naar het compromis als geheel en de formatie van een nieuw kabinet, wat vindt u dan belangrijker?

Dit compromis accepteren zodat een kabinet van VVD, CDA, D66 en ChristenUnie mogelijk wordt (46%)

Dit compromis niet accepteren, met als mogelijk gevolg dat er geen kabinet komt van VVD,CDA, D66 en ChristenUnie (42%)

Weet niet / Geen mening (12%)

Er zou nu een akkoord gesloten zijn op medisch-etische kwesties. De partijen praten nu verder om een volledig regeerakkoord te sluiten. Verwacht u dat VVD, CDA, D66 en ChristenUnie voor of na Prinsjesdag (19 september) tot een regeerakkoord komen of verwacht u dat er geen regeerakkoord komt en de formatie alsnog strandt?

Er komt een regeerakkoord voor Prinsjesdag (31%)

Er komt een regeerakkoord na Prinsjesdag (33%)

Er komt helemaal geen regeerakkoord, de formatie strandt (24%)

Weet niet / Geen mening (12%)

